

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 8. Arborum, & siluularum deliciæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

rium, statuitur inter flores; reclinatur in mollissimo gramine, ut in herbis capiat soporem; excitatur ad auroram; inuitatur ad rosaria; vagatur inter meras fragrantias, instar apis.

Ouid. 12.
mera-
morph.

*Vt modo rore maris, modo se violæ, ro-
sæ*

Implicet, interdum, candentia lilia gestet.

§. VIII.

Arborum, & silularum delitia.

Nec stiva opus erat, nec sarculo. Omnia sponte sua tellus inarata ferebat; fecunda pariter & ornata. Siquidem, præter huiusmodi humiliorem telluris gratiam, & quasi vestem elegantissimam, aderat etiam maiorum copia plantarum; ramique arborum folijs venustissime strepentes, & fructibus gratissime onusti. Quis stirpium fructiferarum ordines? quis succorum & balsami odoratas lachrymas? quis lignorum perpetuo virentium amœnitates, quis cælum æquantes & voluptatis causa conditas arbores, dignè possit oculis subijcere? Ibi platanus irrigua; sublimis abies, excelsum pinus, spirantes cupressi, vni que circa quas hedera serpebat nigris prædita folijs, corymbos quatiens; ibi florètes oliuæ, dul-
cescen-

cescentes fici, amygdali pingues, quercus
ymbrosæ: ibi pulchra cerasus, mellea pal-
ma, malus citrea: seu, vt nunc vocant, Me-
dica; & ea, quæ aureis pomis reluet: ibi vi-
tis racemorum mater, & palmitum imple-
xi ordines, inter quos hærebat liuens vua
succum nectareum continens, & gemmæ
instar, folijs interlucēs, sole in eam partem
incidente. Ad hanc formosam arborum
plantarumque mixturam accedebat sua-
uissima inumbratio viarum. Nam vicina-
rum rami arborum sociati, velut porrectæ
manus, mutuò se contingebant, & folia si-
bi allubentia, amabili sese complexu, exci-
pere videbantur. Vento autem in ramos ac
frondes delato, suauissimum quoddam mur-
mur foliorum efficiebatur; cui vitam addi-
derunt lusciniæ, & canore voces aliarum
auicularum se alternatim prouocantium,
& vincere cantu conantium. Quid verbis
exprimere laboro, quod nullis sensibus fa-
tis ibi potuit percipi? Omnia in summo e-
rant. In pratis herbæ decorem venum; in
fruticibus coriandrum, cucumeres, pepo-
nes; in arboribus rami maturos vndique
fructus; in bestijs natura hilaritatem; in
rebus omnibus hortus perfectionem habe-
bat.

bat. Non extabat quidquam expers gratiæ
venustatiſque ſuæ, non quidquam imper-
fectum.

§. IX.

*An, & cur, in Paradiso etiam non fructi-
fera arbores fuerint?*

Beda in
Hexaem.

Eti enim quasdã arbores nominavi-
mus nõ fructiferas, quas aliqui censent, vel
in Paradiso non fuisse, vel fructiferas ex-
titisse; haud tamen illis accedimus. Quis
enim non verisimilius existimet, tot tam-
que præclaras arborũ species Paradiso non
defuisse? quæ etsi fructũ non gignant esui
humano idoneum; sunt tamen ad multa
vtilis, sunt aspicientibus gratæ, sunt cete-
ris intersertæ oppidò elegantes. Caprifici
ficus, vt scribit Plutarchus, nunquam ma-
tureſcit; sed tamen vtilis est; gignit enim
culices, qui deuolantes ad veram ficum,
perfosso fructum cortice, in maturitatem
educunt. Xerxes in Lydia, cum vidisset
proceram platanum, diem solidum, ad ean-
dem, exegit, nulla postulante necessitate, &
castra posuit, circa illam; quin & curato-
rem ei reliquit, quasi custodem. Erat &
Romanis hæc tam grata arbor, vt eam vi-
no irrigarint. Quis iudicet Paradiso indig-
nam!

Ælian.
l. 2. c. 14.